ואין מועמין מפירותיה ושמואל אמר א כגון

דאמרי הני תמרי לשיכרא דבי נצרפי דשתו

ליה ביום 6 חגם 9 (אמר אמימר) ואמרו לי סבי

דפומבדיתא הלכתא כוותיה דשמואל מיתיבי

כיצד משתתפין במבוי מביאים חבית של יין ושל שמן ושל תמרים ושל גרוגרות ושל

שאר מיני פירות אם משלו צריך לזכות ואם

משלהן צריך להודיע ומגביה מן הקרקע

משהו מאי משהו נמי דקאמר מפח איתמר

שיתופי מבואות רב אמר אין צריך לזכות

ושמואל אמר צריך לזכות עירובי תחומין רב אמר צריך לזכות ושמואל אמר אין צריך

לזכות בשלמא לשמואל הכא תגן והכא לא

תנן אלא לרב מאי מעמא תנאי היא דאמר

רב יהודה אמר רב מעשה בכלתו של רבי

אושעיא שהלכה לבית המרחץ וחשכה לה

ועירבה לה חמותה ובא מעשה לפני רבי

חייא ואסר אמר לו רבי ישמעאל ברבי יוסי

בבלאי כל כך אתה מחמיר בעירובין כך

אמר אבא כל שיש לך להקל בעירובין הקל

ואבעיא להו משל חמותה עירבה לה ומשום

דלא זיכתה לה או דילמא משלה עירבה לה

י"ד סיי קמב סעיף יב: מא ב מיי פ"ו מהלי

סמג עפין ט טום ע ט ט סי' תיג: מב ג מיי' פ"א מהל'

סמג שם טוש"ע א"ח סיי שסו סעיף ט:

בוג ד מיי׳ שם טוש״ע

י. בוד ה מיי פ"ו מהל' י"ט

הלכה ו סמג עשין ב ולאוין עה טוש"ע א"ח סי

. מקס סעיף י: מה גז מיי׳ פ״ב מהל׳

עירובין הלכה

ופ״ה הלכה ה סמג עשיו

מו ח מיי פ״ה מהל׳

[מר] ט ומיי פ״ה מהלי שכנים דין יב טוש"ע ח"מ ר"ם קסב

וברב אלפס ב"ב פ"א דף קנו: בשם התוספתא וכן

הרא"ש הרא"ש

ובתוספתא דב"ב שלפנינו

עירובין הלכה ב סמג

א טוש"ע א"ח סי" וסי שפב סעיף יא

א"ח סי׳ שפו סעיף ג:

עירוביו הלכה

עירובין הלכה סמג עשיו לו טוש"ע ל"ח א) [בס"א: אידס], ב) רש"ל מ"ז, ג) [ל"ל ברה], ד) בס"א: בעירובן, ה) [ל"ל בפ"ד דף מט.], ו) בס"ח: בשיתופי מבואות, ז) [ל"ל ברהז. ה) ל"ל בסמור ע"ב.

וסי נ],

(h) גם' נקטינן אחד עירובי תחומין (ואחד עירובי תחומין (ואחד עירובי חלירו') תא"מ ונ"ב ס"א מחק: (ב) רש"י ד"ה וזיל מחק: (ב) רש"י ד"ה וזיל אסולמא וכו' לור הס"ד יאמ״כ מ״ה שהלכה לבית לתחום עירה וחשכה לה ואסר לה לחזור הס"ד [בדפו"ר ליתא לד"ה שהלכה לבית המרחץ, וכנראה כוונת רבינו להוסיפו אבל לפנינו כבר

גליון הש"ם

תום' ד"ה מעשה כו'. לא דעתי לתאי נדחקו רש"י ותום׳ בזה הא י"ל כפשוטו דרב ס"ל מסברא בהחלט דתחומין דיש לו אסמכתא מהרא חמור מחלירות או מטעם דבחלירות דאסרי אסדדי גמר ומקני. וא״כ לס"ל דבתחומים א"ל לזכות כ"ש בחלירות ואף הך תנא מסייע לו דבחלירות א"ל אלא דרב עלמו בתחומין כר"ח ופשוט: ראסר בתחומין ופשוט: ד"ה אתו לסמי', וכ"ש אשתו. עי׳ לעיל דף סה ע"ב תד"ה דלא הוי שוכר ול"ע: בא"ד דאשתו אאשתו ניחא ליה לאתויי. ק"ל ממימכל ולקיטו מערבי' והיינו ג"כ אפי' בט"ר דר ריסתה דלא רצה לא גזרו. וא"כ מכ"ש באשתו והיה נראה מזה ראיה גדולה לפשוט ספיהא דתום׳ לעיל לפשוט ספיקט זמוט בסה"ד דק ע' ד"ה יורש בסה"ד דמכרי אבל לא דישראל דמולרך שמואל לאשמו דהכל מיירי בישראל דוהו דהכל מיירי בישראל דוהו דוקא באשתו ולא בשכירו

מוסף רש"י

טועמין . מפירותיה. ודאי פלחי לה שם עבודת כוכבים שלהם

רבינו חננאל

ואין טועמין מפירותיה. . דאמרי נצרפי דבי לשיכרא סבי דפומבדיתא הילכתא כשמואל. מותבינן על מאן דאמר צריך להגביה (שותפי) של משתתפין במבוי

מניח אדם חבית של יין של שמן ושל תמרין ושל גרוגרות ושל שאר מיני פירות, בין משלו בין משל חבירו צריך להודיע. ומגביהה מן הקרקע של שכן ראד הנודין של אז היותר ושל של מיני שיותו, כך משל דבן לשל הדיך לוכות ושמואל אמר צריך לזכות. כלשהו. ופריק מאי כלשהו דקתני טפח. איתמר שיתופי מבואות רב אמר אין צריך לזכות. שנואל אמר אין צריך לזכות. בשלמא לשמאל דתגן בשיתופי מבוי ומזכה להן. אלא לרב דאמר בשיתופי מבוי אין צריך לזכות קשיא ליה מתניי. ופריק תנאי היא, ר' חייא סבר צריך לזכות ור' ישמעאל ב"ר יוסי אמר משום אביו אין צריך לזכות. דתניא מעשה בכלתו של ר' אושעיא שהלכה למרחץ ועירבה לה חמותה משלה ולא זכתה לה ואסר לה ר' חייא. ואמר לו ר' ישמעאל ב"ר יוסי בכלאי כל כך אתה מחמיר בעירובין, כך אמר אבא כל היומית לה ואסר לה ר' חייא. ואמר לו ר' ישמעאל ב"ר יוסי בכלאי כל כך אתה מחמיר בעירובין, כך אמר אבא כל שיש לך להקל בעירובין (בעירובין) הקל. וכן אמר ר׳ יוחנן דחמותה משל עצמה עירבה ולא זיכתה לכלתה ולפיכך אסר

רב אמר א"צ לובות. דכיון דאסר עליה גמר ומקני ליה ובתחומין לריך לזכות דלא אסר עליה ולא גמר ומקני כדפירש בקונטרס ולשמואל במבוי לריך לזכות דלמקני רשות הוא דקסבר עירוב משום קנין בפ' מי שהוליאוהו (לעיל דף מט.) אפילו למ"ד עירוב משום דירה

לריך לזכות כדי שיהא הונה דירה בבית חבירו ובתחומיו סבר שמוחל דאין לריך לזכות דלא קני רשות אחרים הוא אי נמי כיון דאין מערבין עירובי תחומין אלא לדבר מצוה משום מלוה גמר ומקני ועוד כיון דעירובי תחומין אין מערבין אלא מדעתו אמירתו כשהוא אומר לא וערב לי חשובה כזכייה והשתח יש דברים שאנו מחמירין בחלירות מתחומין דחלירות לריך לזכות לשמואל ובעי פת ובתחומין אין לריך לזכות ואין לריך פת ויש דברים שאנו מחמירין בתחומין טפי דבתחומין בעי ב' סעודות לכל אחד ובחלירות בזמן שהן מרובין סגי ןבמזון ב' סעודות לכולם ובזמן שהן מועטין סגין בגרוגרת לכל אחד כדאמרינן חי סוף פירקין והשולח עירוב ביד חרש שוטה וקטן אינו עירוב בתחומין ובחלירות קטן

גובה את העירוב:

מעשה בכלתו בו'. ° פי׳ בקונטרס דהאי עובדא בתחומין הוה ואע"ג דבחלירות פליגא מתני עליה דרב רב תנא הוא ופליג וקשיא דעיקר הקושיא לא היתה אלא מחלירות ומהא לא משני מידי וי"ל דבעירובי חלירות היה המעשה וכן פירש רבינו חננאל ורב סבר כרבי ישמעאל וקסבר רב דתנא דידן תנא בחלירות דבעינן זיכוי כל שכן בתחומין דתחומין לכולי עלמא בעי זכיה ולפירוש הקונטרם דמוקי לה בתחומין יש לומר דרבי חייא ורבי ישמעאל בר׳ יוסי משום אביו אזדו לטעמייהו דר׳ חייא אית ליה לעיל בספ"ק ש דתחומין דאורייתא ולהכי מחמיר בהו ור' יוסי דמיקל לטעמיה דאמר לעיל (דף לה.) ספק עירוב כשר: אמר רב נחמן נקיטינן אחד

עירובי תחומין ואחד שיתופי מבואות צריך לובות. וכן הלכה וכן פסק בשחלתות י בפרשת ויהי בשלח דכולם לריכין לזכות עירובי תחומין וחלירות ושיתופי מבואות ועירובי תבשילין ואע"ג דבעי רב נחמן עירובי תבשילין מאי הא מסיק אביי דלא שמיע ליה דשמואל דאי שמיע

ליה לא הוה מיבעיא ליה: אתן לקמיה דרב יהודה אמר להו הכי אמר שמואל אשתו של אדם בו'. ואם תאמר ואמאי לא מייתי מדרב יהודה דאמר בריש הדר (לעיל דף סד.) משמיה דשמואל שכירו ולקיטו של נכרי נותן עירובו ודיו יוכל שכן אשתו והוה מייתי מנכרי 🌣 אנכרי ויש לומר ° דאשתו אאשתו

ניחא ליה לאתויי: דגיל אין שאינו רגיל לא. דרגיל אסר כמו פתח הרגיל אבל שאינו רגיל אינו אוסר ונוטלים שיחופו בעל כרחו דקאמר היינו של בעל הביח אבל דעת אשחו לריך ואף על גב דאסיקנא דאשתו של אדם מערבת שלא מדעתו אין ללמוד מכאן שתוכל לזכות לבני המבוי ולבני חזר לחת פת עבורם נהי דבשביל עזמה יכולה ליתן שלא מדעת בעלה אין לה כח לזכות לשכיניה שלא מדעת ולריך ליזהר שלא חזכה האשה לשכיניה כשאין בעלה בעיר ואף על גב דאם כל אחד ואחד נותן פת נראה דשרי אפילו לא אסרי אהדדי כל זמן שלא מיחה הבעל דמסתמא לא קפיד מכל מקום אין לסמוך

על זה לענין שתוכל לזכות לאחרים ואם אין הבעל והאשה בעיר אלא בני ביתו לריך לדקדק אם יכולין לערב בני ביתו בלא רשות משל בעל הבית דהא בסמוך [עמוד ב] תגן ניתוספו עליהן מוסיף ולריך להודיע וכשכלה האוכל נמי קתני דלריך להודיע ממין אחר: ופרקינן 6) מתניתא בדלא רגיל לערב עמהם וגם אינו אוסר עליהן. כלומר אינו ממחה על [ידי] אשתו מפני שעירבה עמהם, אבל אם ממחה על ידי אשתו אוסר על בני חצר. זכי קאמר שמואל (כך אסר) [בדאסר] עלייהו [דא"כ קשיא דשמואל אדשמואל]. דאמר שמואל אחד מבני מבוי שרגיל ומשתתף עם בני מבוי ונמנע ולא רצה להשתתף, בני מבוי נכנסין לביתו ונוטלין ממנו שיתופי מבוי על כרחו. [רגיל אין שאין רגיל לא] קשיין אהדדי דהא הוא דאמר [אשתו של אדם מערבת לו שלא] מדעתו. אלא לאו הא דמיחה על ידה ואמר איני רוצה בזה העירוב שעירבה אשתי, ודשמואל

רב ניסים גאון ובא מעשה לפני ר' חייא ואסר. אמר לו ר' ישמעאל ב״ר יוסי בבלאי כל כך אתה מחמיר בעירוב. ר׳ חייה בבלי הוה, ואיתה בסוף פרק א' סוכה אמר ריש לקיש . הריני כפרת ר' חייה ובניו. שבתחילה נשתכחה תורה מישראל, עלה עזרא מבבל ויסדה, חזרה ונשתכחה, עלה ר' חייה ובניו ויסדוה. הבבלי דבר קפרא שבקיה ואתא מוצא בר קפרא שואלו בשביל רי חייה מה בבלי אומר בדבר זה. סליק פרק חלון

רבינו חננאל (המשך)

ר' חייא. אמר רב נחמן נקיטינן אחד שיתופי מבואות, ואחד עירובי

תחומין צריך לזכות. בעי

רב נחמן עירובי תבשילין

. צריד לזכות או לא. ואמר בון לוכות או לא. ואכור רב יוסף מאי תיבעי ליה הא אמר שמואל צריך לזכות. ההוא טורזינא דלא בעא לאוגורי להו רשותיה לבני מבוי, ואזלו ואגרו אינהו מדביתיהו. ואמר להו שפיר עבידיתו עבידיתו של אדם מערכת לו שלא מדעתו, וכן של גוי משו משכרת בלא רשות בעלה. ואם בא בעלה הגוי ומיחה בטילה אותה השכירות, ונאסרו וחזרו לאיסורז. וכז אמר משמיה דשמואל, אשתו של אדם מערכת לו שלא והתניא נשים שעיריבו ונשתתפו שלא מדעת

א) נראה דל"ל כאן דר" חנינא ושמואל בדלא אסר וכו' כל"ל וכן מסיים רבינו להדיא בסוף הענין ודשמואל ודר"ח היכי שלא אסר וכו'.

הגהות הב"ח

להן: הכא לא תכן. בעירובי תחומין קתני לקמן (דף פב.) כילד משתתפין בתחומין כו' ולא קתני ומוכה להן: שהלכה לבית המרחץ. מבעוד יום חוץ לתחום עירה וחשכה לה ואסר לה לחזור: ר׳ חייא בבלי היה כדאמרינו במסכת סוכה (דף כ.) עלו ר' חייא ובניו ויסדוה: ואיבעיא להו גרסינן: בריהי דבת יעקב. אביו לא היה הגון לפיכך לא הזכירו: אקיף. הרבה עלי הדרך בשבילי: וויל אסולמא דצור. דרך מסילת (כ) צור: רבי חייא קאי כרב בתחומין וגבי חלירות טעמא דרב משום דכיון דקאסר עליה גמר ומקני ואין לריך זכייה ואע"ג דמתני' פליגא עליה דרב רב תנא ופליג: מי איכא למאן דפליג.

להודיעו דוכין לו לחדם שלח בפניו:

הכת תנו. בעירובי חלירותי ומזכה

ואין טועמין מפירוסיה. דאי לאו דפלחוה לא הוו פרשי מינה:

נלרפי. שם ע"ז שהיתה באותה מדינה: לריך להודיע. אם חפלין

בכך שמא מקפידין בעירוביןי ואמר בפ״קהי המקפיד על עירובו אינו

עירוב שעינו לרה באותה פת ליתן לחביריו אבל משלו אין לריך

מי אשכחן דפליג אינש עליה: טורוינא. נכרי היה ממונה על כלי זיין העשויין לשמירת העיר להלחם על הזרים ודר בעיר: הא דאסר. על בני המבוי לא בעינן דעתיה ומתני׳ בדלא אסר כגון חלר שבין שני

ומשום דשלא מדעתה אמר להן ההוא מרבנן ורבי יעקב שמיה לדידי מיפרשא לה מיניה דרבי יוחנן משל חמותה עירבה ומשום דלא זיכתה לה אמר ליה רבי זירא לרבי יעקב מניה (בריה) דבת יעקב כי מטית התם אקיף וזיל לסולמא דצור ובעי' מיניה מרב יעקב בר אידי בעא מיניה משל חמותה עירבה ומשום דלא זיכתה לה או דלמא משלה עירבה ומשום דשלא מדעתה אמר ליה משל חמותה עירבה לה ומשום דלא זיכתה לה אמר רב נחמן נקטינן י אחד עירובי תחומין הואחד עירובי חצירות דאחד שיתופי מבואות צריך לזכות בעי רב נחמן
עירובי תבשילין צריך לזכות או אין צריך לזכות אמר רב יוסף ומאי תיבעי ליח לא שמיע ליה הא דאמר ר"נ כר רב אדא אמר שמואל דעירובי תבשילין צריך לזכות אמר ליה אביי פשימא דלא שמיע ליה דאי שמיע ליה מאי תיבעי ליה אמר ליה אמו עירובי תחומין מי לא אמר שמואל אין צריך לזכות ואמר איהו צריך לזכות הכי השתא בשלמא התם פליגי רב ושמואל וקא משמע לן כחומרין דמר וכי חומרין דמר אבל הכא אי איתא דשמיע ליה מי איכא דמאן דפליג ההוא מורזינא דהוה בשיבבותיה דרבי זירא א"ל אוגיר לן רשותך לא אוגיר להו אתו לקמיה דר' זירא אמרו ליה מהו למיגר מדביתהו אמר להו הכי אמר ר"ל משמיה דגברא רבה ומנו רבי חנינא י אשתו של אדם מערבת שלא מדעתו ההוא מורזינא דהוה בשיבבותיה דרב יהודה בר אושעיא אמרי ליה אוגר לן רשותך לא אוגר להו אתו לקמיה דרב יהודה בר אושעיא אמרי ליה מהו למיגר מדביתהו לא הוה בידיה אתו לקמיה דרב מתנה לא הוה בידיה אתו לקמיה דרב יהודה אמר להו הכי אמר שמואל אשתו של אדם מערבת שלא מדעתו מיתיבי נשים שעירבו ונשתתפו שלא מדעת בעליהן אין עירובן עירוב ואין שיתופן שיתוף לא קשיא הא ראסר הא דלא אסר הכי נמי מסתברא דא"כ קשיא דשמואל אדשמואל דאמר שמואל ד אחד מבני מבוי שרגיל להשתתף עם בני מבוי ולא נשתתף

מבואות ורגילה עם זה ולא עם זה: הכי נמי מסתברא. דמודה שמואל היכא דלא אסר: ולא נשתתף. אינו רוצה ומתכוין לאסור עליהן:

בני המבוי נכנסין לתוך ביתו ונוטלין שיתופן ממנו בעל כרחו רגיל אין שאין רגיל לא שמע מינה לימא מסייע ליה " כופין אותו לעשות לחי וקורה למבוי

ודר׳ חנינא היכא דלא אסר כגון שלא מיחה. נימא מסייע ליה כופין אותו (ועושין) ועושה לחי וקורה למבוי.